

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИЗ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН ЛЮДСЬКОГО ДУХУ (БАГАТОГРАННІСТЬ І НАУКОВЕ ОСМИСЛЕННЯ)

Збірник тез доповідей
VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів,
аспірантів та ад'юнктів
23-24 листопада 2023 року

Львів 2023

Костянтин та Влада Ліберови, українські фотографи, які чесно й емоційно показують війну.

Отже, кожен внесок українця має важливе значення у збереженні нашої культури. Адже, культура – це є наша ідентичність, яка бере початок ще від наших предків. Для України в протистоянні з росією велика складова перемоги - це єдність у розумінні, хто ми. І ця складова не менш важлива, ніж військова.

ЛІТЕРАТУРА

1. Врайт, Г. Я., Врайт, Г. Я., & Паршина, А. (2022). Культура під час війни в Україні.
2. Соцька, О. В. (2018). ГІБРИДНА ВІЙНА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ КУЛЬТУРИ. Матеріали XXI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів «Дні Науки»(19-20 квітня 2018 р. м. Київ)/Укладачі: АА Мельниченко, ОА Акімова, НС Волицький.- Київ; Одеса: Типографія «Айс Принт»,–163 с., 66.

УДК 159.923.2:130.2

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПСИХОЛОГІЮ ТА КУЛЬТУРНУ ІДЕНТИЧНІСТЬ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ

Анжела ФІТЬО

Науковий керівник – Емілія КОСТИШИН, кандидат історичних наук, доцент

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Війна як соціокультурне явище, завжди залишає свій слід на суспільстві, особливо на дітях та підлітках, що стають найбільш вразливою групою. Події війни несуть в собі не лише фізичні та

економічні наслідки, але і глибокі психологічні та культурні зміни, які впливають на формування ідентичності нового покоління.

Культурна ідентичність - це сукупність цінностей, переконань, традицій, звичаїв, мови та інших аспектів культури, які визначають особистість та приналежність до певної культурної групи чи спільноти[4, с.2]. Як відомо, культурно-національна ідентичність є складним комплексом уявлень людини про своє "Я" у стосунку до культурної традиції певної нації, з якою вона себе ототожнює[3, с.1].

Дитячі та юнацькі роки - період активного вивчення світу і формування цінностей. Умови війни можуть змінити сприйняття дітьми навколишнього світу, а також вплинути на їхнє світосприйняття.

Головним викликом перед українським суспільством сьогодні постає збереження власної громадянської й етнічної самобутності[2, с.101]. Ці аспекти можуть відображати внутрішні конфлікти та врівноваження, а також можливості для розвитку відкритого та толерантного суспільства після війни.

Розглядаючи вплив війни на культурну ідентичність молодого покоління, важливо зазначити, що цей вплив може виявитися на різних рівнях.

Насамперед війна може вплинути на цінності та переконання молодих людей. Наприклад, після пережитого конфлікту, вони можуть почати цінувати мир, толерантність та співчуття більше, розуміючи важливість цих цінностей для суспільства. Війна може змінити цінності суспільства загалом, зокрема, покоління, яке пережило війну, може розвивати глибокий патріотизм і відчуття обов'язку перед своєю країною.

Паралельно війна може призвести до зміни традицій та обрядів у культурі нового покоління. Певні традиції можуть втрачати свою актуальність, тоді як інші можуть з'являтися, відображаючи реакцію на війну та потреби постійно активного суспільства.

Війна, що розпочалася Росією проти України, принесла з собою глибокі зміни у мовній ідентичності нового покоління. У ці важкі часи багато людей рішуче відстоюють свою рідну мову, відмовляючись використовувати мову агресора. Війна може вплинути на мовний розвиток та використання мови, особливо в умовах міжкультурного взаємодії та конфлікту[2, с.83].

Окрім того, війна може змінити сприйняття історії своєї країни та світу молодими людьми. Після пережитого конфлікту, вони можуть більше зусиль вкладати у розуміння причин війни та запобігання повторенню подібних конфліктів.

Також після війни може виникати більша відкритість до інших культур та прагнення співпраці. Молоде покоління може шукати способи об'єднання різних культурних впливів у своїй ідентичності, сприяючи культурній різноманітності та взаєморозумінню. Збереження архівної та візуальної спадщини стає важливим завданням після війни. Це може допомогти молодому поколінню зберегти та вивчати свою культурну ідентичність, розуміючи своє походження та історію.

Не останню роль в формуванні культурної ідентичності молодого покоління відіграє інтеркультурний обмін. Війна може впливати та сприяти збагаченню культурної ідентичності нового покоління завдяки взаємодії з представниками інших культур[4, с.1].

Загалом, вплив війни на культурну ідентичність нового покоління може бути дуже складним і різноманітним, і він залежить від багатьох факторів, включаючи тип конфлікту, тривалість та інтенсивність війни, а також соціальні та політичні умови в післявоєнний період.

Сьогодні відчуття національної ідентичності українців за умов зовнішньої агресії сприяє формуванню політичної нації, яка не усвідомлює свого існування без незалежної держави[3, с.24]. Війна може призводити до змін у цінностях, традиціях, мові та інших аспектах культури, включаючи підвищений патріотизм та втрату

традицій. У той же час, вона може призвести до серйозного стресу, порушення освіти та втрату дитинства[1, с.43]. Вивчення цієї теми є важливим для розвитку належних стратегій та програм підтримки для молоді, яка пережила війну, та для розуміння впливу війни на суспільство та політику.

ЛІТЕРАТУРА

1. Денисюк Ж.З. Масова культура і національно-культурна ідентичність в добу глобалізації. К.: НАКККиМ, 2016. 224с.

2. Загальноукраїнська ідентичність – головний об’єкт гібридної війни Росії проти України. 2017. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2017-12/identychnist-26c0e.pdf> (Last accesses: 28.08.2021)

3. Ніколаєнко О. Культурно-національна ідентичність в контексті формування української нації: Автореф. дис. канд. культурології: 26.00.04. К., 2016. 18 с.

4. Степико М. Сучасні виклики українській національній ідентичності. 2020. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2020/06/stepyko_suchasni.pdf (Last accesses: 17.08.2021)

УДК 504:008

ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ЗАГАРБНИЦЬКОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Вероніка ВАСИЛЬКІВ

Національний лісотехнічний університет України

<i>Вікторія МОЧЕРАД</i> ВІРА В УКРАЇНУ: ВІРА РІЧ.....	116
<i>Вікторія ІНАСАРІДЗЕ</i> ВЕРГІЛІЙ VS КОТЛЯРЕВСЬКИЙ: ЧИЯ «ЕНЕЇДА» І ЧИЙ ЕНЕЙ БІЛЬШЕ ЗАПАМ'ЯТАЛИСЯ?.....	120
<i>Юлія ЧОРНІЙ</i> ПЕРЕКЛАД ЛЕСІ УКРАЇНКИ – ЯК ВІКНО У СВІТ.....	126
<i>Уляна ШТИБЕЛЬ</i> ІВАН ФРАНКО ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	131
<i>Давід ЦИСТАН, Олександр БАНЕРА</i> ВПЛИВ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ НА РОЗВИТОК САМОСТІЙНОЇ УКРАЇНИ.....	136
<i>Владислав БОЛОТОВ</i> НЕЗЛАМНІСТЬ «ЗАЛІЗНИХ ЛЮДЕЙ».....	146
<i>Ілона КРАВЕЦЬ</i> ВПЛИВ ВІЙНИ НА КУЛЬТУРУ.....	149
<i>Леся КРАСНИЦЬКА</i> ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ.....	152
<i>Анжела ФІТЬО</i> ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПСИХОЛОГІЮ ТА КУЛЬТУРНУ ІДЕНТИЧНІСТЬ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ.....	154
<i>Вероніка ВАСИЛЬКІВ</i> ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ЗАГАРБНИЦЬКОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	157